

Asia: VN/34526/2022

Lausuntopyyntö luonnokseksi ympäristöministeriön asetukseksi rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne asetusluonnoksen pykälistä 4, 5, 7 ja 8 sekä liitteistä 1 ja 2.

Pykälä 7, Rakennuspaikan tietomalli

- Miten rakennuspaikan tietomallissa varmistutaan asemakaavan mukaisuudesta?

Perustelumuiustiossa mainitaan, että maapinnan korkeussuhteiden muutosten ja ympäröivien kiinteistöjen ja niiden rakennusten huomioiminen on esitettävä mallin avulla. Miten mallissa huomioidaan kiinteistöllä jo olevat rakennukset. Perustelumuiustion mukaan vain ympäröivien kiinteistöjen rakennukset tulee huomioida mallissa.

- Asemakaavan vaatimuksia rakennuspaikan tietomallissa ei edellytetä. Ilmeisesti mallia on tarkoitus käyttää lähinnä visualiseen tarkasteluun, eikä esim. kaavan mukaisuuden arviointiin. Huomattavaa on, että asemapiirroksen sisältö on todella laaja verrattuna rakennuspaikan tietomallia.

Liitteessä 1 ja 2

- huoneisto: Mitä mahtaa tarkoittaa varusteen tyyppi?

- Miksi liitteiden 1 ja 2 osalta vaaditut tietosisällöt ovat osittain erilaisia? Eikö samat tiedot tarvita molemmissa tapauksissa oli suunnittelu sitten tietomallipohjaista tai piirustus pohjaista?

- Miten tietomallissa huomioidaan rakennuksen käyttötarkoitukset, jos niitä on useita? Rakennusluokkan määräytyy pääkäyttötarkoituksen mukaan, mutta rakennuksessa voi olla myös muita käyttötarkoituksia, joiden osalta tieto voisi olla myöhemmin tarpeen. Tätä ei tosin nykyisinkään tilastoida ja sitä on vaikea seurata.

- Liite 1:ssä pitäisi mainita kaikki pykälässä 7 vaaditut tiedot. Pykälän 4 mukaan suunnitelmamalli koostuu yhdestä tai useammasta rakennuksen tietomallista ja rakennuspaikan tietomallista. Näin ollen kaikki vaatimukset tulee olla lueteltu liitteessä 1.

Huomionne asetusluonnoksen pykälistä 5 ja 6.

Rakennushankkeiden tietomallien osalta tulisi edellyttää metatietokenttää, joka ilmaisee selkeästi, missä koordinaatistossa malli on laadittu. Tämä tulisi esittää koneluettavassa muodossa, esimerkiksi EPSG-koodilla (esim. EPSG:3879) ja korkeustietojen osalta N2000-järjestelmällä.

Tällaisen metatiedon pakollisuus parantaisi tietomallien luotettavuutta ja yhtenäisyyttä, sillä se mahdollistaisi:

- Automaattisen tarkistuksen, jossa varmistetaan, että mallin koordinaatit sijoittuvat oikein kyseisen koordinaatiston mukaisiin xy-arvoihin.
- Koordinaattimuunnosten automatisoinnin, mikä helpottaisi mallien yhteiskäyttöä eri järjestelmissä ja tietomallipohjaisessa lupaprosessissa.

On epäselvää, tukeeko nykyinen IFC-standardin mukainen tietomallimuoto tätä suoraan, mutta olisi tärkeää pyrkiä varmistamaan, että paikkatietoaineistojen tapaan myös tietomalleissa koordinaatistotieto olisi aina saatavilla ja koneluettavassa muodossa. Tämä parantaisi tiedon siirrettävyyttä, yhteen toimivuutta ja tarkkuutta rakennushankkeiden digitaalisessa käsittelyssä.

Huomionne asetusluonnoksen pykälistä 9 ja 10 sekä liitteistä 3 ja 4.

Liitteessä 3:

- Tuoteosissa vaatimuksia sähkö- ja automaatiotuoteosista. Tämä on laajempi kuin aiemmin rakennusvalvontaan toimitettu tieto. Sähkön sekä automaation osalta valvonta ei kuulu rakennusvalvonnalle. Sähkösuunnitelmia ei ole aiemmin edes toimitettu rakennusvalvontaa.

- Rakennusosan ominaisuuksissa on vaatimuksena vain osa ominaisuuksista. Miksei ääneneristävyys ja lämmöneristävyys ole vaatimuksina? Vai onko nämä esitettävä arkkitehtimallisissa, eikä erityissuunnitelmamallisissa?

Liitteessä 4:

- Koneluettavassa muodossa vaadittu tietosisältö on erityissuunnitelmissa huomattavasti pienempi (vain ydintiedot) kuin tietomallissa. Miksi vaaditut tietosisällöt ovat erilaisia riippuen miten suunnitelma on toteutettu? Eikö samat tiedot tarvita molemmissa tapauksissa oli suunnittelu sitten tietomallipohjaista tai piirustus pohjaista?

Huomionne pykälistä 13 ja 14.

On epäselvää mitä liitteitä kunnan on velvollisuus toimittaa (säätely RakL 73 §) Tarkoitetaanko liitteillä hyväksytyjä pääpiirustuksia vai kaikkia niitä asiakirjoja, joita rakennusvalvonta lupahakemuksen yhteydessä käsittelee.

Tulisiko asetuksessa säätää rakennusten geometriasta tarkemmin?

-

Muut huomionne asetusluonnoksen pykälistä.

-

Rakennuksen ydintiedot

Onko listassa listattu riittävästi viranomaisten tarvitsemia tietoja?

En osaa sanoa

Onko liitteistä tai asetuksen pykälästä jäänyt pois keskeinen viranomaisissa tarvittava tieto? Onko liitteistä tai asetuksen pykälästä jäänyt pois keskeinen viranomaisissa tarvittava tieto?

En osaa sanoa

Mikäli vastasitte edelliseen kyllä, kertokaa mikä tieto puuttuu sekä miksi ja mihin sitä tarvitaan? Jättäkää vastaus tyhjäksi mikäli ette vastanneet kyllä.

-

Asetusluonnoksessa on ehdotettu, että IFC-muotoisen tiedoston vähimmäisversio olisi 4.3. Huomionne IFC:n versiosta.

-

Tulisiko jostain tietomallin osasta, rakenteesta tai tiedosta olla tarkempaa sääntelyä tai ohjeistusta?

Rakennusosat : vaaditut tiedot eivät ole kovin yksityiskohtaisia esim. kantavan rakenteen ominaisuuksia ei ole vaadittu (esim. puu, teräs, betoni)

Muut huomiot

Huomionne asetuksen perustelumistiosta.

-

Muut mahdolliset huomionne.

Tuusulan kunnan rakennusvalvonta yhtyy Kuntaliiton lausunnossa nostamiin huomioihin. Tuusulan rakennusvalvonta yhtyy myös Rakennustarkastusyhdistyksen ehdottamaan jatkohankkeen käynnistämistarpeeseen. RAVA3Pro hankkeen jatkoksi tulisi käynnistää RAVA4-hanke, sillä RAVA3Pro hankkeen jälkeen on tunnistettu lukuisia lisäkehitystarpeita. Hanke tulisi käynnistää pikaisesti, jotta se tukisi tietomalliasetuksen sujuvaa käyttöönottoa ja hanke tulisi olla valtion rahoittama.

Aho Kati
Tuusulan kunta, rakennusvalvonta